

Kvæg

Nye stramninger i kampen mod Salmonella Dublin i kvægbesætninger

Kvægbruget fortsætter kampen for at blive salmonellafrig. Nu sættes ind med yderligere stramninger.

Nyhed | 28. januar 2021

Nu skrues der op for den landsdækkende plan for bekæmpelse af Salmonella Dublin. Fødevarestyrelsen indfører en række stramninger, som skal lede dansk kvægbrug tættere på målet om at blive salmonellafrig. Og stramningerne bakkes op af Landbrug & Fødevarer Kvæg. Sektordirektør Ida Storm er klar i mælet:

”Vi **skal** i mål med det her, og det kommer vi! De nye tiltag er bare første led i en skærpelse af bekæmpelsesplanen.” Kvægformand Christian Lund er enig og supplerer:

”Det er en lang og sej kamp mod målet, men vi er allerede kommet meget langt, takket være en stor indsats fra mange kvægbrugere. Med den nye plan bliver der skruet på flere af de knapper, vi ved har effekt,” lyder det fra formanden.

Her kommer stramningerne i bekæmpelsesplanen for salmonella

De væsentligste stramninger og ændringer i bekæmpelsesplanen ser sådan ud:

- **Ny niveautildeling:**

Der vil fremover kun være salmonellaniveau 1 og 2: Enten er man smittet, eller også er man ikke. Alle besætninger i niveau 2 sættes under offentligt tilsyn.

- **Gebyrbelagt kontrol af ejendomme i niveau 2:**

Der gennemføres gebyrbelagt kontrol i niveau 2-egendomme. Det første kontrolbesøg foretages, når bedriften har været under offentligt tilsyn i 6 mdr. Derefter gentages med 6 mdr. mellemrum. Handlingsplan og fremdrift af den samt andre forhold kontrolleres. Der sanktioneres, hvis love og regler findes overtrådt.

- **Øget prøvetagning på smittede ejendomme:**

For at øge sikkerheden for, at en ejendom er fri for smitte, når den placeres i niveau 1, øges kravet til prøvetagning. Der skal fremover tages 8-25 blodprøver af kalve mellem tre og seks måneder. Når prøverne af kalvene er tilfredsstillende, skal der også tages 30 blodprøver af dyr mellem 6-24 måneder. Prøvetagningen skal gentages med tre måneders mellemrum, indtil ejendommen kan placeres i niveau 1 (ikke smittet). Krav om prøver af gylle og gødning bortfalder.

- **Øgede krav til handlingsplan:**

Handlingsplanen skal fremover udarbejdes i samarbejde med en dyrlæge. Der vil være nye krav til planens indhold bl.a. vedr. gylle- og gødningshåndtering, brug af hygiejnescore og anvendelse af kælvningsboksen - samt fokus på at undgå spredning til naboejendomme. Og så vil Fødevarestyrelsen som nævnt kontrollere, at handlingsplanen overholdes, når de kommer på kontrolbesøg

Tænk på din nabo – tag sanering for salmonella og smittebeskyttelse alvorligt

Ida Storm og Christian Lund er begge overbevist om, at stramningerne nok skal få kvægbruget tættere på målet. Ida Storm understreger dog samtidig, at det er vigtigt, at smittede besætninger også er bevidste om deres ansvar:

"Jeg vil virkelig appellere til de smittede besætninger om at have øje for fællesskabet og at tage sanering og smittebeskyttelse alvorligt. De er nødt til at være sig bevidst, at det ikke kun handler om deres egen besætning. Ikke smittede besætninger har helt op til 33 pct. risiko for at få salmonella i løbet af et par år, hvis de har smittede naboer indenfor 5 km. Det er 30 – 45 gange større risiko, end hvis man ikke har en smittet nabo," forklarer hun.

Derfor fortsætter kvægbruget kampen mod salmonella

Men hvorfor kaster vi ikke bare håndklædet i ringen og slår os til tåls med, at det var så der, vi kunne nå til? Da kvægbruget i 2004 for alvor satte ind overfor Salmonella Dublin, var en fjerdedel af landets malkekvægsbesætninger smittet. Nu er vi nede på 9,7 pct. Christian Lund svarer uden tøven:

"Vi bliver ved af to væsentlige grunde: For det første, fordi Salmonella Dublin kan smitte mennesker og give alvorlig sygdom. For det andet, fordi salmonella især kan have store sundhedsmæssige og økonomiske konsekvenser, når det rammer bedrifter i niveau 1, som ikke tidligere har haft smitten. Derfor vil vi ikke blive ved med til evig tid at bruge ressourcer på nærvæd og næsten – den eneste langsigtede løsning er at få udryddet salmonella i dansk kvægbrug," slår formanden fast.

Stramningerne ventes at træde i kraft i juli 2021, når de er indarbejdet i en ny bekendtgørelse.

Så langt er kvægbruget kommet i kampen mod salmonella

Da kvægbruget i 2002 første gang for alvor satte ind overfor Salmonella Dublin, var en fjerdedel af landets mælkeleverende besætninger smittet. Via lovkrav og en kæmpe indsats fra kvægbrugerne lykkedes det at reducere smitten, så antallet i 2015 var tæt på 5. Siden er tallet steget igen og stagneret, så andelen af smittede mælkeleverende besætninger i dag ligger på 9,7 pct. For ikke mælkeleverende besætninger er tallet 2,5 pct.

Artiklen har været bragt i KvægNyt nr. 2, 2021

Emneord

kvægNYT

Salmonella

Publiceret: 28. januar 2021

Opdateret: 28. januar 2021

Vil du vide mere?

Lars Pedersen

Chefkonsulent

SEGES

Mælkeafgiftsfonden

Kvægafgiftsfonden

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Tlf. 87 40 50 00

Agro Food Park 15

Fax. 87 40 50 10

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk

